

Aan de gemeenteraad

Van: Juun Hazejager
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Ons kenmerk: M2501-5335 25bo003037
Bijlage(n): 1

Datum: B&W 4 februari 2025

Op welke gronden deze brief? /Waarom nu voorgelegd?

De Gemeente Rotterdam heeft de taak om gedupeerden van het Toeslagenschandaal te ondersteunen via de brede ondersteuning. Deze gemeentelijke taak is geregeld in de Wet Hersteloperatie Toeslagen (WHT). Deze ondersteuning is bedoeld om gedupeerden te helpen hun leven weer op te bouwen na de schade die zij hebben geleden door het onterecht terugvorderen door het Rijk van kinderopvangtoeslag.

Tijdens de bespreking van de 7e voortgangsrapportage Toeslagen in de commissie WIOSSAN is toegezegd dat er een procesvoorstel zou worden gedeeld om de brede ondersteuning verder te verbeteren.

Om dit zorgvuldig en in samenspraak met de commissie vorm te geven, heeft op verzoek van voormalig wethouder Mohamed-Hoesein een informele benen op tafel-sessie plaatsgevonden. Tijdens deze sessie is het concept-kader besproken en hebben commissieleden de gelegenheid gekregen om suggesties ter aanvulling of verbetering aan te dragen. De ontvangen input is verwerkt in het kader Brede Ondersteuning, dat nu aan u ter kennisname in concept wordt voorgelegd. Het beleidskader komt in juridische zin neer op beleidsregels die houvast bieden bij het uitvoeren van een taak die in het kader van de WHT aan het college is opgedragen.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Toezegging '7e Voortgangsrapportage Toeslagenschandaal – procesvoorstel brede ondersteuning' (24bb007260);
- Toezegging '7e Voortgangsrapportage Toeslagenschandaal – indicatieve bandbreedte vergoedingen' (24bb007255).

Toelichting:

Inleiding

Rotterdam is zwaar getroffen door het toeslagenschandaal en heeft het hoogste aantal gedupeerden in Nederland. Naar schatting woont één op de zeven gedupeerden hier en is ten onrechte beschuldigd van fraude door de Rijksoverheid. De herstelprocedure van het Rijk verloopt traag en moeizaam.

Ondertussen biedt de gemeente Rotterdam al meer dan vier jaar ondersteuning aan Rotterdamse ouders en hun gezinnen die door het toeslagenschandaal zijn getroffen. Dit doet de gemeente conform de WHT. Deze brede ondersteuning vindt plaats op vijf leefgebieden: financiën, zorg, gezin, wonen en werk. Daarnaast zet de gemeente zich het afgelopen jaar in voor het bieden van emotioneel herstel. Bijvoorbeeld door het aanbieden van psychosociale hulp door partners in de stad.

Het kader Brede Ondersteuning

Het kader Brede Ondersteuning is opgesteld naar aanleiding van twee ontwikkelingen:

- De oplopende wachtlijsten, waardoor de brede ondersteuning dreigt vast te lopen, zoals geconstateerd tijdens de bespreking van de 7e Voortgangsrapportage Toeslagen.
- Wijzigingen in de Wet hersteloperatie toeslagen (WHT).
 - Deze wijziging verplicht de gemeentes de brede ondersteuning binnen 24 maanden na eerste hulpvraag af te sluiten en bepaalt dat de brede ondersteuning in drie fases is ingedeeld.

De gemeentelijke opdracht is het ondersteunen van gedupeerde Rotterdamse gezinnen en jongeren bij het realiseren van hun nieuwe start, via brede ondersteuning op de vijf leefgebieden. Dit is altijd gericht op hulpvragen in het heden en op ondersteuning bij het realiseren van een gewenste toekomst. De gemeentelijke inzet verschilt sterk per persoon en dat kan ook niet anders, want alle individuele situaties verschillen. Maatwerk is en blijft uitgangspunt bij de ondersteuning van de gedupeerden. Het beleidskader dient bij te dragen aan:

- Duidelijkheid en consistentie;
- Een efficiëntere hulpverlening;
- Gelijkheid en gelijkwaardigheid;
- Het verbeteren van vertrouwen;
- Betere uitvoerbaarheid.

Om deze uitgangspunten te realiseren, zijn in het kader de volgende doelen opgenomen:

- Structuur bieden aan gedupeerden en medewerkers;
- Eenduidige communicatie welke in lijn is met landelijke wet- en regelgeving;
- Een juiste balans vinden waarbij ruimhartigheid vooropstaat, binnen de grenzen van redelijkheid en uitvoerbaarheid.

- De relatie tussen gedupeerden en uitvoerende medewerkers meer rust, ruimte en vertrouwen te geven;
- De uitvoerende medewerkers meer handvatten bieden om het goede gesprek aan te gaan, samen een Plan van Aanpak (PvA) op te stellen en tot een uitvoerbaar traject te komen binnen de termijn van maximaal 24 maanden.

Bij het opstellen van het kader en de inrichting van de brede ondersteuning worden drie pijlers gehanteerd: ruimhartigheid, redelijkheid en uitvoerbaarheid. Dit kader betracht een balans te vinden tussen deze pijlers en recht te doen aan de WHT. Hier volgt een Rotterdamse aanpak uit: Differentiatie, oog voor jongeren en Rotterdamse pakketten. In het kader Brede Ondersteuning wordt dit uitgebreider toegelicht. Hieronder volgt echter een korte toelichting.

Differentiatie

Om de wachtlijsten te verkleinen en gedupeerde ouders en jongeren goede brede ondersteuning te leveren is het van belang om te differentiëren in spoed- en specifieke hulpvragen.

Oog voor jongeren

Gedupeerde jongeren hebben, net als hun ouders, recht op dezelfde brede ondersteuning. De praktijk leert echter dat jongeren vaak andere hulpvragen hebben dan hun ouders. De aard van de begeleiding vergt een andere aanpak. Ook het in contact komen met jongeren en hun vertrouwen winnen, vraagt een andere aanpak. De focus vanuit de brede ondersteuning is ook voor jongeren op de toekomst gericht, om hen te helpen hun leven, waar nodig, beter op de rit te krijgen en waar noodzakelijk belemmeringen uit de weg te nemen. Zo wordt in het nieuwe kader bijvoorbeeld specifiek rekening gehouden met deadlines voor opleidingen van gedupeerde jongeren, om te voorkomen dat jongeren met een duidelijke wens tussen wal en schip vallen en hun motivatie om te studeren verliezen.

Rotterdamse Pakketten

Een instrument om de doelen van het kader Brede Ondersteuning te kunnen behalen, is het ontwerp van de Rotterdamse Pakketten. We hebben vijf pakketten ontworpen voor de reeds eerder beschreven leefgebieden. De pakketten zijn gericht op het bereiken van de doelen zoals geformuleerd in het Plan van Aanpak en moeten zorgen voor meer zelfregie bij de gedupeerden. Ook dienen de pakketten een helder overzicht te bieden in de mogelijkheden van brede ondersteuning en zorgen daarmee voor duidelijke verwachtingen en gespreksvoering.

De vijf Rotterdamse pakketten zijn gebaseerd op de verschillende hulpvragen van Rotterdamse gedupeerden en daarmee op noodzakelijke goederen en diensten. Elk pakket biedt een toelichting van het doel op dat leefgebied en is voorzien van bandbreedtes voor het bedrag van de verstrekking, zoals dit ook met de commissie WIOSSAN is besproken tijdens de informele benen op tafel-sessie. Dit biedt duidelijkheid en helderheid over de bedragen, maar ook ruimte voor maatwerk wanneer dit in een specifieke situatie noodzakelijk is.

De pakketten schrijven niet voor wat er exact wel en niet met een bedrag gedaan mag worden, maar bieden zelfregie op de exacte invulling zonder te veel bemoeienis van de overheid. De bandbreedte helpt in het gesprek met de gedupeerden en in het vaststellen van de omvang van het pakket.

In het beleidskader Brede Ondersteuning is een eerste uitwerking van de pakketten opgenomen. De bandbreedtes van deze pakketten zijn op dit moment nog niet opgenomen, omdat zorgvuldige afstemming en onderbouwing hiervan meer tijd vraagt.

Om tot goed afgewogen bandbreedtes te komen, wordt nauw samengewerkt met ervaringsdeskundigen, gedupeerden in de stad, uitvoerende medewerkers (coaches) en de VNG. Deze samenwerking is essentieel om tot zorgvuldig en realistische bandbreedtes te komen. Naar verwachting volgen de bandbreedtes binnen twee weken na dagtekening van deze raadsinformatiebrief. Gelet hierop wordt de uitkomst daarvan later nog verwerkt in de bijlage bij het beleidskader. Daarna zal het beleidskader gepubliceerd worden. De bevoegdheid om brede ondersteuning te verlenen is geregeld in afdeling 2.7 van de Wet hersteloperatie toeslagen. Hieruit volgt dat uitsluitend het college beleidsregels kan vaststellen over het gebruik van deze bevoegdheid. Desondanks hechten wij groot belang aan een breed gedragen beleidskader. Daarom nodigen wij uw gemeenteraad uit om, indien gewenst, eventuele aandachtspunten of suggesties kenbaar te maken.

Openstaande toezegging

Hieronder treft u ons voorstel ter afdoening van de op het beleidskader betrekking hebbende openstaande toezegging aan.

- Toezegging '7e Voortgangsrapportage Toeslagenschandaal – indicatieve bandbreedte vergoedingen' (24bb007255).

Voormalig wethouder Mohamed-Hoesein heeft toegezegd de commissie WIOSSAN tussentijds te informeren over de bandbreedtes van vergoedingen. Als bijlage van het beleidskader Brede Ondersteuning worden de Rotterdamse pakketten met uw raad gedeeld. Zoals eerder in deze brief vermeld duurt het twee weken langer om de bandbreedtes zorgvuldig op te stellen in samenspraak met de organisatie, ervaringsdeskundigen en gedupeerden in de stad. De bandbreedtes ontvangt uw raad dus binnen twee weken.

Met bovenstaande uitleg stellen we u voor om de toezegging '7e Voortgangsrapportage Toeslagenschandaal – indicatieve bandbreedte vergoedingen' (24bb007255) als afgedaan te beschouwen.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Financiële consequenties

Het beleidskader Brede Ondersteuning kent geen financiële consequenties.

Juridische aspecten

Brede ondersteuning is onderdeel van een breed pakket van herstelmaatregelen, dat grotendeels door het Rijk wordt uitgevoerd, waaronder: erkenning van fouten en leed, een forfaitaire regeling, compensatie van onterecht terugbetaalde bedragen, vergoeding van materiële en immateriële schade, waar mogelijk een oplossing voor (opeisbare) schulden.

De wetgever heeft daarnaast de colleges van gemeenten de opdracht gegeven om waar nodig, aanvullend, brede ondersteuning te bieden bij het maken van een nieuwe start. De kaders voor de bevoegdheid van het bieden van brede ondersteuning staan in afdeling 2.7 van de Wet hersteloperatie toeslagen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

T.B. Versnel, L.b.

Bijlage(n):

1. Concept-beleidskader Brede Ondersteuning